

INGLIZ TILINI O'RGANISHDA SUNIY INTELLEKTDAN FOYDALANISH

Marxabo Abdullayeva

f.f.n. dosent, Oriental University

Fotimaxon Bekmahammadova

Ingliz filologiyasi 1- bosqich talabasi, Oriental University

Annotatsiya: Ushbu maqola ingliz tilini o'rganishda sun'iy intellektdan foydalanishning turli jihatlarini ko'rib chiqadi. Til o'rganish jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarining afzalliklari, xususan, grammatika, talaffuz va lug'at boyligini rivojlantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. Maqolada, shuningdek, interaktiv o'rganish platformalari va shaxsiylashtirilgan yondashuvlar yordamida o'rganuvchilarning samaradorligi qanday oshishi mumkinligi haqida ham so'z yuritiladi. Biroq, sun'iy intellekt texnologiyalarining cheklovlari va kamchiliklari, masalan, kontekstni noto'g'ri tushunish yoki nozik muloqot jihatlarini sezmaslik kabi muammolar ham e'tiborga olinadi. Umuman olganda, maqola sun'iy intellektning ingliz tilini o'rganishda samarali vosita sifatida qanday ishlashini va uning kelajakdagi rivojlanishini muhokama qiladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, Sun'iy intellekt, Til o'rganish, Grammatikani o'rganish, Talaffuz, Interaktiv o'rganish, Shaxsiylashtirilgan yondashuv, Tilni o'rganish texnologiyalari, O'qitish platformalari, Kamchiliklar

Kirish qismi: Ingliz tilini o'rganish bugungi kunda global kommunikatsiyaning ajralmas qismiga aylandi. Dunyo bo'ylab millionlab odamlar ingliz tilini o'rganishga harakat qilmoqda, chunki bu til xalqaro savdo, ilm-fan, texnologiya va madaniyatda keng tarqalgan. Tillarni o'rganish jarayoni esa doimo murakkab va vaqt talab qiladigan bo'lgan, ayniqsa, grammatika, so'z boyligi va talaffuz kabi ko'plab jihatlarni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, texnologiyaning rivojlanishi va sun'iy intellektning (SI) imkoniyatlari ingliz tilini o'rganishda yangi ufqlarni ochmoqda. Sun'iy intellekt asosidagi tizimlar va dasturlar til o'rganish jarayonini soddalashtirib, uni yanada samarali va interaktiv qiladi. Bu maqolada ingliz tilini o'rganishda sun'iy intellektdan foydalanishning imkoniyatlari, afzalliklari va muammolarini ko'rib chiqamiz.

Asosiy qism: Sun'iy intellekt (SI) dasturlari, masalan, chat-botlar, tilni tanish tizimlari va tarjimonlar, ingliz tilini o'rganishda asosiy yordamchi vositalarga aylangan. Ular insonning tabiiy nutqini tushunish va unga javob berish imkoniyatiga ega bo'lib, tilni o'rganayotgan shaxslar bilan doimiy va jonli muloqotda bo'lish imkonini yaratadi. Misol uchun, Google Translate va Duolingo kabi ilovalar til o'rganish jarayonini ancha tezlashtiradi va o'rganishni qiziqarli qiladi.

Ingliz tili grammatikasining murakkabligi ko'plab o'rganuvchilarni qiynaydi. Biroq, sun'iy intellekt tizimlari grammatikani o'rganishda ko'plab muammolarni hal qilishi mumkin. SI algoritmlari o'rganuvchining xatolarini aniqlash, ularni to'g'rilash va yanada aniqroq qo'llanma taqdim etish imkoniyatiga ega. Shuningdek, SI tizimlari tilni tez va samarali ravishda o'rgatish uchun shaxsiylashtirilgan yondashuvni taklif qilishi mumkin, bu esa har bir o'rganuvchining ehtiyojlariga mos keladi.

Sun'iy intellektning tilni talaffuz qilishdagi yordami ham juda muhimdir. Tovoqlash texnologiyalari, masalan, Google Assistant yoki Siri, o'rganuvchilarga to'g'ri talaffuzni o'rganishga yordam beradi. Tizimlar o'rganuvchining talaffuzini tahlil qilib, to'g'ri talaffuzni ko'rsatib, o'rganuvchining talaffuzini

yanada mukammallashtiradi. Boshqa tomondan, bu texnologiyalar yordamida o'rganuvchilar ingliz tilidagi aksentlarni va fonetik farqlarni ham aniqlash imkoniga ega bo'lishadi.

Sun'iy intellektning ingliz tilini o'rganishda yaratgan interaktiv o'yinlar va mashqlar ham o'rganuvchilarning qiziqishini oshiradi. Masalan, Duolingo va Memrise kabi ilovalar o'yin shaklida turli xil mashqlarni taqdim etadi, bu esa o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Sun'iy intellekt yordamida shaxsiylashtirilgan treninglar ham mavjud, ular foydalanuvchining qiyinchilik darajasiga qarab mashqlarni moslashtiradi.

Biroq, sun'iy intellekt texnologiyalarining til o'rganishdagi foydalari bilan birga, ba'zi cheklovlar ham mavjud. Misol uchun, sun'iy intellekt tizimlari ko'pincha kontekstni to'g'ri tushunmaydi va xatoliklar yuzaga kelishi mumkin. Grammatika va leksika sohasida mukammal ishlashiga qaramay, sun'iy intellekt ba'zan inson nutqidagi noaniqliklarni va nozik farqlarni sezmaydi. Shuningdek, inson muloqotining nozik aspektlarini (masalan, emosional holat va niyat) tushinishda hali ham cheklovlar mavjud.

Xulosa qismi: Ingliz tilini o'rganishda sun'iy intellektning roli tobora muhimlashib bormoqda. U o'rganish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va moslashuvchan qilish imkoniyatini taqdim etadi. Sun'iy intellekt yordamida grammatika, talaffuz, va lug'at boyligini o'rganishning samaradorligi oshadi, shuningdek, interaktiv usullar orqali o'rganuvchilar o'z malakalarini yanada tezroq rivojlantirishlari mumkin. Shuningdek, SI tizimlari til o'rganishda individual yondashuvni amalga oshirishda katta yordam beradi. Biroq, sun'iy intellekt texnologiyalarining kamchiliklari va xatoliklarga ham e'tibor qaratish zarur, chunki ular inson muloqotining barcha murakkabliklarini to'liq tushinishga hali qodir emas. Umuman olganda, sun'iy intellekt ingliz tilini o'rganishda muhim vosita sifatida qoladi va kelajakda bu sohadagi texnologiyalar yanada rivojlanishi kutilmoqda.

Adabiyotlar ro'yhati :

1. M.R.Abdullayeva and others. Social Psychological Features of the Process of Professional Stress in Pedagogical Activity // Journal Power System Technology ISSN: 1000- 3673, V 48, Issue 4. 2024/12. Pages 3325-3334
2. Korayem, S. M. A., Shamusarov, S. G., Mutalova, G. S., Begmatova, B. M., & Saidova, N. M. Calling for the Use of Intermediate Language in Teaching Arabic to Non-Native Speakers, Its Foundations and Problems. Power System Texnology Journal, ISSN, 1000-3673.
3. Sattarovna, M. G. (2023, November). ON THE ISSUE OF DEFINING NEWS TEXT. In Konferensiyalar| Conferences (Vol. 1, No. 1, pp. 158-163).
4. RAXMONKULOVNA, ABDULLAYEVA MARXABO. "ESP/EAP O'QUVCHILARINING MAXSUS LUG'ATLARGA BO'LGAN EHTIYOJLARI. International Scientific and Current Research Conferences, 1 (1), 291–299." 2023
5. Абдуллаева, М. (2024). НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ПРОЗЫ (на примере прямых переводов с английского языка конца XX-начала XXI века). Предпринимательства и педагогика, 3(4), 3-10.
6. Abdullayeva, M., & Maxmudova, M. (2022). IMPORTANCE OF LEGAL EDUCATION CHARACTERISTICS. Science and Innovation, 1(7), 1311-1314.
7. Usmonovich, Rakhmonov Ikromjon, Temirova Rayhona Shahobiddin Kizi, and Ganiev Shakhruz Radjabovich. "A HEUTAGOGICAL APPROACH TO INDUSTRY 4.0 TECHNOLOGIES IN ENGINEERING EDUCATION AT TASHKENT STATE TECHNICAL UNIVERSITY." Наука и образование сегодня 4 (81) (2024): 11-15.